

Ο Χορός ως πολυδιάστατη μορφή Τέχνης

Δανάη Αθανασιάδη, Β1

Τι είναι Χορός

Ως χορός μπορεί να ορισθεί η διαδοχή των κινήσεων, όπως βήματα, αναπηδήσεις και εν γένει δραστηριότητα του σώματος, για σκοπούς αποκλειστικά καλλιτεχνικούς ή τελετουργικούς, ή παιχνιδιού, με προκαθορισμένη τάξη και συμφωνία μ' ένα ρυθμό που δίνεται γενικά μέσω Μουσικής.

Τι είναι Χορός

Οι απλοί άνθρωποι δεν χορεύουν για να κάνουν τέχνη, αλλά για να εκφράσουν τα συναισθήματά τους. Το ύφος και ο χαρακτήρας του χορού, εξαρτάται από πολλούς παράγοντες. Από το κλίμα της περιοχής, τη γεωγραφική κατάσταση του τόπου και κυρίως από τον πολιτισμό, ο οποίος είναι συνυφασμένος με το χορό, το δημοτικό τραγούδι, τα ήθη και τα έθιμα και γενικότερα με τη λαϊκή παράδοση μιας χώρας. Λαοί με χαμηλό πνευματικό επίπεδο έχουν χορούς με περιορισμένη εκφραστική ακτίνα, ενώ αντίθετα λαοί με υψηλό πνευματικό επίπεδο, με πνεύμα ελευθερίας, έχουν να επιδείξουν ποικιλία χορών που εκφράζουν τα ευγενικότερα συναισθήματα με χάρη, αισθητική και αρμονία.

Το χορό τον συναντούμε στις πιο σημαντικές στιγμές της ανθρώπινης ζωής, από την γέννηση ως τον θάνατο. Ο άνθρωπος αφήνεται ελεύθερος να εκφράσει με τον χορό τη χαρά και τη λύπη του, τον πόνο και το πάθος του.

Από το σύνολο των αρχαιοτάτων χορών θα ξεχωρίσουμε τους κυκλικούς, που από κάθε άποψη είναι οι πλέον σημαντικοί. Αυτή η μορφή του χορού γεννήθηκε μαζί με την ανακάλυψη της γεωργίας και τον κύκλο της φύσης και των τεσσάρων εποχών: το φύτεμα του σπόρου στην γη, τη βλάστηση και τη θριαμβευτική επιστροφή του στο φως της μέρας. Ο κύκλος συμβολίζει τη ζωή!

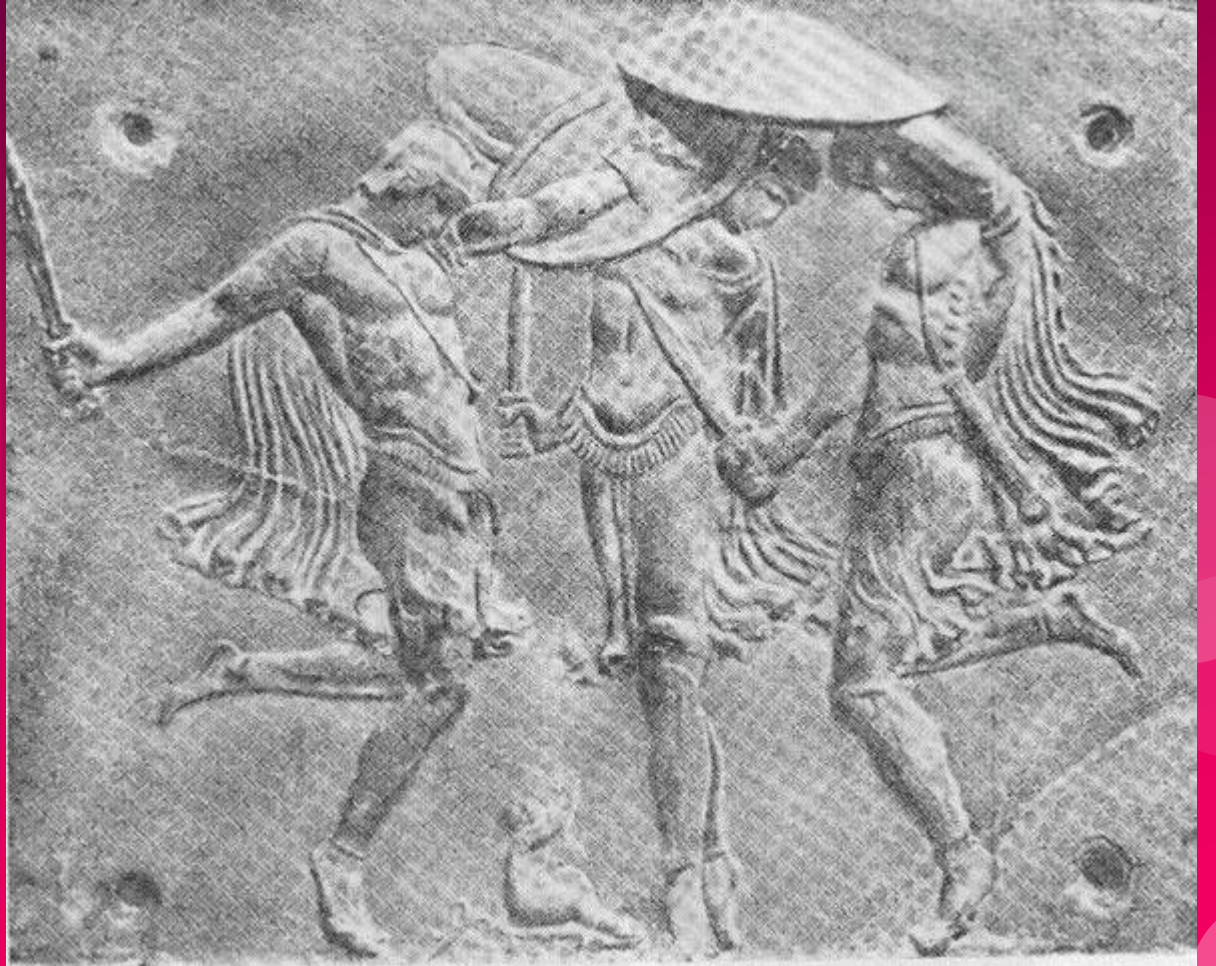
Ιστορία του χορού

Είναι γνωστό ότι η Ελλάδα έχει χορευτική ιστορία που ξεκινάει πριν από 3.000 χρόνια. Ελληνικοί χοροί όπως το Χασάπικο, αποτελούν εξέλιξη πολύ παλιότερων χορών με ρίζες από το 330 π.Χ. Αυτή η μακρόχρονη ιστορία γέννησε εκατοντάδες χορούς - σήμερα σώζονται καταγραφές τετρακοσίων διαφορετικών χορών με τις παραλλαγές τους.

Ιστορία του χορού

Σύμφωνα με την Ελληνική μυθολογία, η γένεση του χορού αποδίδεται στην Ρέα, γυναίκα του Κρόνου, η οποία δίδαξε την τέχνη στους Κουρήτες, γιους της Γαίας που κατοικούσαν στην Κρήτη. Σύμφωνα με τον μύθο τον Κρόνο θα τον σκότωνε ο υιός του για να πάρει την θέση του, γι' αυτό έτρωγε τα νεογέννητα παιδιά του. Όμως η Ρέα όταν ήταν έγκυος στον Δία, πήγε στην Κρήτη, όπου τον γέννησε και έδωσε στον Κρόνο να καταπιεί μια πέτρα τυλιγμένη σε φασκιές. Ανέθεσε τη φροντίδα του βρέφους στους Κουρήτες, οι οποίοι για να σκεπάσουν τα κλάματά του χόρευαν ένα ζωηρό χορό και έκαναν πολύ θόρυβο χτυπώντας τα σπαθιά και τις ασπίδες τους και βγάζοντας δυνατές κραυγές. Αργότερα όταν ο Δίας σκότωσε τον Κρόνο και πήρε τη θέση του, οι Κουρήτες έγιναν ιερείς του και συνέχισαν για αιώνες να τελούν λατρευτικές τελετές.

Η ιστορία του χορού

Ο χορός ήταν αναπόσπαστο κομμάτι της ζωής των Ελλήνων που χόρευαν κάτω κάθε είδους συνθήκες. Αποτελούσε μέρος της εκάστοτε παιδείας τους και μάθαιναν χορό από πολύ μικρή ηλικία. Οι χορευτές ήταν εξαιρετικά αθλητικοί και οι κινήσεις τους τέλει και ρωμαλέες. Κανείς άλλος λαός δεν έδωσε μεγαλύτερη αξία στον χορό όσο οι αρχαίοι Έλληνες. Ο χορός αρχικά παρουσιάζεται σαν αγώνισμα με κριτές μέσα από το λαό. Εμφανίζονται επίσης για πρώτη φορά οι λέξεις: ορχούμαι και χορεύω.

Ο ΧΟΡΟΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Στην υπόλοιπη Ευρώπη μόλις τον 12ο αιώνα - και ειδικά στη Γαλλία και την Ιταλία - άρχισε ο χορός να αποτελεί μέσο έκφρασης όπως τον γνωρίζουμε σήμερα. Σε όλη τη διάρκεια του Μεσαίωνα με επίκεντρο την καθολική Δυτική Ευρώπη, με εξαίρεση τους κυκλικούς χορούς (carole) που ήταν αποδεκτοί σε όλα τα κοινωνικά στρώματα, οι υπόλοιποι τελούν υπό διωγμό, με κίνδυνο αφορισμού από την καθολική εκκλησία. Σαφείς επιρροές στους χορούς της Ευρώπης αποτέλεσαν οι Ελληνικοί χοροί και γενικότερα ο πολιτισμός τους. Ο βασιλιάς της Γαλλίας, Λουδοβίκος ο 14ος ιδρύει τα Μπαλέτα της Γαλλικής Αυλής, εξέλιξη των Χορών της Αυλής (court dances), που πλέον είχαν δραματικό και μουσικοχορευτικό περιεχόμενο.

17^{ος} αιώνας

Αμέσως μετά την Αναγέννηση, γύρω στα μέσα του 17 ου αιώνα ο χορός στην Ευρώπη αποτέλεσε αντικείμενο απόδειξης κοινωνικής και οικονομικής καταξίωσης καθώς οι λαϊκοί και παραδοσιακοί χοροί χορεύονταν στους δρόμους και τις πλατείες ενώ οι αριστοκρατικοί και εκλεπτυσμένοι χοροί (εξέλιξη των οποίων αποτελούν ορισμένοι σημερινοί Ευρωπαϊκοί χοροί) χορεύονταν στις αυλές των μοναρχών ή σε αίθουσες και σε θέατρα που προορίζονταν για τις ανώτερες τάξεις.

20^{ος} αιώνας

Με την είσοδο του 20ου αιώνα, ένας ολοένα αυξανόμενος αριθμός χορών - μεγάλο μέρος των οποίων προέρχονταν από την Λατινική Αμερική (χοροί Latin) - άρχισε να γίνεται δημοφιλής στα μεσαία κοινωνικά στρώματα, με αποτέλεσμα να απλοποιηθούν οι βηματισμοί των πλέον δημοφιλών χορών, ενώ παράλληλα γεννήθηκαν νέα είδη χορών είτε από τη σύνθεση και απλοποίηση βημάτων δύο παλιότερων χορών, είτε από την αποδοχή από το κοινό της δουλειάς ορισμένων χορογράφων, οι οποίοι καθιέρωσαν νέους χορούς με συγκεκριμένα βήματα.

20^{ος} αιώνας

Παράλληλα ένα νέο ρεύμα έκανε την εμφάνισή του λίγο μετά την πρώτη δεκαετία του 20 ου αιώνα. Ο ελεύθερος χορός (jazz) αποτελεί σήμερα την απόλυτη έκφραση του χορευτή - που παράλληλα είναι και χορογράφος. Ο ελεύθερος χορός δεν υπακούει σε συγκεκριμένα βηματολόγια με αποτέλεσμα ο ρυθμός να αναβλύζει από τον ίδιο το χορό και όχι το αντίθετο, όπως συμβαίνει με τα υπόλοιπα είδη χορού

ΛΑΤΙΝ ΧΟΡΟΙ

Με τον όρο «Χοροί Λάτιν» αναφερόμαστε σε μια πλειάδα χορών της Λατινικής Αμερικής ή χορών που το στυλ τους μοιάζει με αυτό των χορών της Λατινικής Αμερικής.

Οι λάτιν χοροί χορεύονται συνήθως σε ζευγάρια, είναι σε πιο γρήγορο ρυθμό από τους Ευρωπαϊκούς χορούς, είναι περισσότερο αισθησιακοί και δίνουν μεγαλύτερο βάρος στη σωστή ρυθμική έκφραση.

Οι λάτιν χοροί διακρίνονται σε δύο κατηγορίες: σε αυτούς του International Style, που περιλαμβάνει Cha cha, Rumba, Samba, Paso Doble και Jive (όπου οι δύο τελευταίοι χοροί στην πραγματικότητα δεν έχουν καταγωγή από τη Λατινική Αμερική) και στο American Style, που περιλαμβάνει Cha cha, Rumba, Samba, Salsa, Mambo, Merengue, Bachata, Cumbia και Bolero.

Το Tango Argentino - ίσως ο πιο δημοφιλής χορός από τη Λατινική Αμερική - παρά την κοινή γεωγραφική καταγωγή με τους λάτιν χορούς, έχει σημαντικές διαφορές στα βήματα και το στυλ με τους υπόλοιπους χορούς της περιοχής.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΙ ΧΟΡΟΙ

Με τον όρο «Ευρωπαϊκοί Χοροί» αναφερόμαστε στους χορούς που χορεύονται ανά ζεύγη και έχουν καταγωγή από την Ευρώπη και τις Η.Π.Α.

Η αρχική τους έννοια, ήταν να ξεχωρίσει τους χορούς που χορεύονταν από τα ψηλότερα κοινωνικά στρώματα, σε αντίθεση με τους λαϊκούς χορούς που χορεύονταν από τις χαμηλότερες κοινωνικές τάξεις. Με την πάροδο του χρόνου όμως, και καθώς οι διαχωριστικές γραμμές μεταξύ των κοινωνικών τάξεων έγιναν λιγότερο εμφανείς, πολλοί λαϊκοί χοροί εντάχθηκαν στους λεγόμενους Ευρωπαϊκούς χορούς.

Σήμερα, σε διαγωνιστικό επίπεδο, οι Ευρωπαϊκοί χοροί αντιπροσωπεύονται από το International Ballroom Style και περιλαμβάνουν waltz (βαλς), tango, foxtrot και quickstep.

Το street dance αναφέρεται σε στυλ χορού-ανεξάρτητα από τη χώρα προέλευσης-που εξελίχθηκε έξω από στούντιο χορού σε οποιοδήποτε διαθέσιμο ανοιχτό χώρο, όπως σε δρόμους, πάρτυ, νυχτερινά κέντρα και σχολεία. Συχνά είναι αυτοσχεδιαστικού και κοινωνικού χαρακτήρα, ενθαρρύνοντας την αλληλεπίδραση και την επικοινωνία με τους θεατές και άλλους χορευτές. Αυτοί οι χοροί είναι ένα μέρος της κουλτούρας της γεωγραφικής περιοχής που προέρχονται. Δύο παραδείγματα του street dance περιλαμβάνουν το B-boying (breakdancing), το οποίο προέρχεται από την Νέα Υόρκη και το Shuffle Μελβούρνης από την Αυστραλία.

Σήμερα, ο χορός είναι έκφραση, ψυχαγωγία, άθληση, χόμπι. Τα οφέλη του είναι αναρίθμητα και μπορεί πλέον να είναι μέρος της ζωής μας με ευκολία και σε όποια μορφή επιθυμούμε. Ας μη χάνουμε ευκαιρία λοιπόν, και ας χορεύουμε! Γιατί ο χορός ταξιδεύει στο χώρο και το χρόνο και αποτελεί την απόλυτη έκφραση του ανθρώπου από τις απαρχές της ιστορίας του!

Σας ευχαριστώ για τον χρόνο σας ακολουθεί
μια μικρή συνεντευξη με την διασκάλα μου
του χορού